

Wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 12-tej w po-
łudnie i o godzinie 6-tej
wieczorem.

PRENUMERATA wyno-
si w Krakowie: miesię-
cznie 2 kor., kwartalnie
kor. 6, za jednorazowe
zanieśenie do domu do-
placa się 40 hal., za dwa-
razowe 60 hal.

Na prowincji: miesię-
cznie kor. 2 hal. 70, kwar-
talnie kor. 8. W państwie

Niemieckiem kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za
w urazową wysyłkę dziennie dopłaca się 60 hal. miesięcznie. Zmiana adresu. 40 hal. | Adres Red.: Ul. św. Krzyża i. 7. Adres tel. „Głos Narodu” Kraków. Tel. Nr. 19

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny założony w r. 1892 przez JOZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Osobna prenumerata na
wydanie wiecz. wynosi
miesięcznie w miejscu
z odnośzeniem do domu
koronę

Numer połudn. 10 hal. wie-
czorny 4 hal. Liście pie-
niężne przekazy na prenu-
meratę i inseraty. franco
do Administracji „Głosu
Narodu”. — Prenumeratę
oprócz upoważnionych
genjacji przyjmuje każdy
urząd pocztowy w obrębie
monarchji i w państwie
niemieckiem. Reklamacje

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowem „Głosu Narodu”, róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej l. 65
Od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal. skład tabelaryczny, liczbowy. od wiersza 30 hal. za pierwszy raz
każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz. Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokołowski, Paul
Hausmanna, w Wiedniu Hassenstein & Vogler, M. Opelik, M. Dukes, M. Schalek, E. Braun, Kutschera & Schleri, K. Moses, Friedl, w Berlinie F. E. Cos, w Budapeszcie.
J. Leopold, w Paryżu de Ra zkowski 14 Cite de Treviso, F. Jones & Cie

Nr. 103.

Kraków, poniedziałek 2 marca 1908 r.

Rok XVI.

WYBORCY!

**Wzywamy Was, abyście wszyscy spieszyli do urny i
oddali głosy na**

Kazimierza Bartoszewicza;

Franciszka Bujaka

Adama Staszczyka.

**Wstrzymanie się od głosowania jest najlepszym środ-
kiem, aby przeciwna lista przeszła. Komu więc leży na
sercu narodowa tradycja naszego miasta, niechaj nie tyl-
ko sam odda głos, ale i jak najszerszy wywiera wpływ
wśród swych przyjaciół, aby**

nikogo nie brakło przy urnie.

Chrześcijański Komitet obywatelski, Niezawisły Komitet rękodzielniczy i właściciele realności.

Przed wyborami.

ZGROMADZENIE PRZEDWYBORCZE INTELIGENCYI. Wczoraj zebrała się w sali Rady miasta poważna liczba osób z krakowskiej inteligencji dla naradzenia się nad wyborami sejmowymi. Przewodniczył zebraniu prof. dr. Kazimierz M o r a w s k i.

O sytuacji przedwyborczej w mieście referował prof. U l a n o w s k i. Wyjaśniwszy przyczyny tak późnego rozpoczęcia akcji przedwyborczej, podniósł nienormalne stosunki, jakie wytworzyły się w Krakowie przez politykę prezydenta miasta. Mimo oporu mieszczaństwa, a nawet, demokracji, (w Komitecie demokratycznym zachwalano kandydaturę dra Landau ostatecznie mimo 6 głosów opozycji), zdołano wciągnąć na listę kandydatów Unii demokratycznej nienarodową kandydaturę „niezawisłego żyda“. Zapewniono tym sposobem żydom, reprezentującym 28 proc. ludności krakowskiej, 40 proc. udziału w reprezentacji miasta. Kombinacja ta zaskoczyła wszystkich i musiała wywołać żywą opozycję. Wszystkie grupy ludności żydowskiej będą niezawodnie głosowały wyłącznie na dra Landaua, tożsamo socjaliści. Szerokie sfery mieszczaństwa i inteligencji nie mogą jednak zgodzić się na tę kandydaturę, jako wybitnie wrogą interesom narodowym. Również zwalczając kandydaturę dra Leo i p. Fedorowicza, którzy dla podtrzymania swych wpływów w mieście, stworzyli ten nienaturalny sojusz z niezawisłymi żydami. Zalecając zebranym gorąco kandydaturę p. Adama Staszczycy, dra Franciszka Bujaka i Kazimierza Bartoszewicza mowca sądzi, że najpolityczniej byłoby głosować jako na czwartego kandydata na dra Bandrowskiego, by dać wyraz poczuciu, potrzeby demokratyzacji społeczeństwa.

Następnie wygłosił p. Adam Staszczycy kandydaturę. Podniósł on przedewszystkiem potrzebę przedstawicielstwa zawodu rękodzielniczego w Sejmie. Rękodzielnik znaleźć się powinien we wszystkich ciałach reprezentacyjnych. Wprawdzie nie będzie on wyćwiczoną w krasomównictwie, ale w prosty sposób będzie mógł przedstawić bole ipotrzeby rękodzielników. Mowca podnosi konieczność popierania przemysłu, lepszego kształcenia uczniów rękodzielniczych i porusza szereg ważnych spraw, które uważa za najbardziej domagające się reformy. Mowca wierzy, że przez postawienie jego rękodzielniczej kandydatury wyłom już zrobiono i że przy następnych wyborach kandydatura rękodzielnicza również pojawić się musi.

Dr. Franciszek Bujak omawiał sprawy polityczne i ekonomiczne do załatwienia których nowy sejm przystąpić będzie musiał.

Więc reforma wyborcza jak najszersza, ograniczona tylko względami na interes narodowy na wschodzie Galicji i na powagę przyszłego Sejmu ludowego i jego zdolność do wydanej pracy; rozszerzenie autonomii kraju i uzdrowienie finansów krajowych. Te sprawy wymagają najszybszego załatwienia.

Mowca omawia szereg spraw ekonomicznych domaga się podwyższenia płac nauczycielskich, popierania stanu rękodzielniczego, wreszcie porusza swą specjalność, opiekę nad sierotami, podrzutkami i opuszczonymi dziećmi. W tych sprawach domagał się mowca od Sejmowej akcji humanitarnej w kierunku budowania domów poprawczych, domów przymusowej pracy i zakładów dla wychowania podrzutków. Jest bowiem obowiązkiem kraju troszczyć się o tych najbardziej opuszczonych. (Okłaski i brawa).

P. Kazimierz Bartoszewicz zaznacza że wypowiedzenie mowy kandydackiej jest tylko formalnością. Kandydat nie może dać się poznać wyborcom w ciągu jednej godziny. Zwykle dzieli się takie mowy na trzy części, w pierwszej kandydat mówi o sobie w drugiej o sprawach politycznych, w trzeciej rzuca wiele obietnic. Mowca nie może wiele mówić o sobie. Pracuje w Krakowie lat 38, od 12 lat jest m a już od czasów akademickich oddaje się publicystyce i dziennikarstwu. Przed 6 laty otrzymał największą ilość głosów przy wyborach do Rady miejskiej, wtedy to pewna gru-

pa radziecka uchwaliła na tajnym zebraniu nie dopuścić go do ważniejszych referatów, zatrzymując go nawet wbrew statutowi tylko w komisji wojskowej i dobroczynnej...

Mowca omawia następnie szereg spraw jak kanałowa, wyborcza, sprawę autonomii i określa swe stanowisko wobec nich. Jest zwolennikiem jak najszerzej reformy wyborczej, a sprawę rozszerzenia autonomii propagował jeszcze w latach 80-tych Autonomia ta pozwoli wreszcie krajowi zająć się unarodowieniem szkoły, tak bardzo pożądanym. Mowca przypominając, że już oddawna domagał się reformy pod ręczników szkolnych w gimnazjach, zniesienia matury, zniesienia nauki języka niemieckiego w szkołach ludowych miejskich, wprowadzenia obowiązkowej nauki historii ojczystej w szkołach średnich i t. d.

Mowca nie należy do żadnego stronnictwa był i jest dzikiem. W teorii jest zwolennikiem dzikości i chciałby zachowania swobody słowa i działania dla każdego, atoli czuje, że w praktyce muszą się ludzie łączyć dla skuteczniejszej pracy. Jest szczerym, umiarkowanym demokratą, dlatego nie mógł zgodzić się na program konserwatywny, na to gorącość jego patriotyzmu nie mogła się pogodzić z chłodem konserwatywnym. Łączy go jednak z tym obozem przywiązanie do wiary ojców i tradycji na rodowych. Z obozem krakowskich demokratów nie może się mowca pogodzić, tam bowiem interes narodowy nie za wsze jest na pierwszym planie. Jest tam gorącość ale dla spraw innych, partyjnych. Mowca chce służyć narodowej sprawie z całych sił i nie ambicja nakazuje mu kandydować. Ale gdy obecnie wszystkie wrogi, nie polskie stronnictwa, jak niezawisli żydzi, sjonisi i socjaliści, postanowili przy pomocy demokracji i prezydenta Lea forsować nienarodową kandydaturę w Krakowie, obowiązkiem wszystkich uczciwych i patriotycznych obywateli jest połączyć się ściśle dla przeciwdziałania temu sojuszowi. Trzeba w stęchłą obecnej polityki miejskiej wpuścić więcej świeżego powietrza. Konserwatyści i niezawisła inteligencja powołane są do tego, ich jedynym programem powinno być dążenie „ut sit bene Patriae“. (Hu czne okłaski).

Dr. Antoni Beauprè podnosi, że akcja, która doprowadziła do postawienia 3 kandydatów przeciwko liście zwanej magistracką, jest prostym odruchem narodowego instynktu, jest protestem przeciwko próbie narzucenia dawnej stolicy Polski kandydatury nienarodowej i przeciwko systemowi, który dla pozyskania władzy nie cofa się przed sojuszami, naruszającymi interesy narodowe. Te względy spowodowały porozumienie pomiędzy polskim centrum i konserwatystami w obecnej kampanii wyborczej.

Sygnaturą listy, którą zwalczamy jest nazwisko dra Ignacego Landau „niezawisłego“ żyda. Jego polityczne i społeczne stanowisko jest jasno nakreślone. Należy on do tej grupy, która stanęła po za obrębem polskiego społeczeństwa, i z tego powodu poparli go nawet syoniści. Pod względem społecznym, znamienym dla kandydatury dra Landaua jest fakt, że w obec niego ustąpił p. Daszyński. Zwalczamy go zatem niedłatego, że jest żydem, ale ponieważ stoi po za polskością i łączy się z obozem socjalistycznym. Nie chodzi tu więc o antysemityzm, zresztą antysemityzm razem jako niechrześcijański i niekulturalny potępiamy, — a również politykę wiodącą do pogromów uważamy za barbarzyńską. Inaczej jednak przed stawia się kwestja, gdy stanie przed nami pytanie, czy mamy powierzyć mandat poselski to znaczy obronę interesów narodowych żydowi. Wtedy musimy dokładnie rozpatrzyć się w jego politycznych i społecznych poglądach. A przytem czy to chwila oddawać mandat poselski niezawisłemu żydowi, kiedy 8 żydowskich kamercienratów i 16 burmistrzów żydów przychyliło w pruskiej Izbie panów szalę na rzecz wywłaszczenia.

Z tych wszystkich powodów jest to narodem przykazaniem głosować na trzech przedstawionych kandydatów, i dla tego stawiam wniosek abyście panowie ich kandydatury przyjęli.

Po przemówieniach jeszcze kilku mowców wniosek dra Beauprè uchwalono jednogłośnie i zebranie zakończono.

Hańba wieku.

POD PAŁKĄ ks. BÜLOWA.

Wszystkie pisma berlińskie stwierdzają zgodnie, że za kulisami Izby panów rozgrywała się wprost bezprzykładna agitacja za wywłaszczeniem. Jeszcze nigdy ks. Bülow nie wprawdził w grę polityczną tylu intryg i konszachtów dla odwrócenia klęski projektu rządowego. W przededniu głosowania losy ustawy były już rozstrzygnięte. Ks. Bülow zjawił się w sali obrad „z uśmiechem tryumfu na twarzy“. Wytargował, wymusił prawie przyzwolenie Izby na projekt monstrualny. Chodziło tylko o kilkanaście głosów. Każdego z posłów obrabiano kolejno. Wprowadzano nawet bezpośrednie wpływy dworskie do gry politycznej. Ba! zagrożono izbie, że gdyby opierała się miała, cesarz gotów jest skorzystać z prawa monarszego i *ad hoc zamianować* kilku dziesięciu nowych „parów“, aby uzyskać większość potrzebną.

Gdy *Kreuzzeitung* napisała, że Izba panów powinna w zasadzie przyjąć projekt wywłaszczenia, aby rząd nie kompromitować, ale porobić w nim takie zastrzeżenia, że pozostanie on martwą literą, groźby zakulisowe pod adresem konserwatystów stały się tak drastyczne, że niemal doprowadziły do osobistych skandalów ministrów z posłami.

Germania już przed tygodniem zaalarmowała publiczność wieściami o bezprzykładnej presji, wywieranej przez rząd na Izbę panów. Po Berlinie opowiadano sobie o „politycznych śniadaniach“, na których obrabiano posłów. Na jednym z tych śniadań gospodarz trzy razy wstawał od stołu, aby przez telefon rozmawiać z kanclerzem Bülowem. I tej tylko presji zawdzięcza rząd swoje zwycięstwo. Tą tylko presją wytłumaczyć można fakt prawie niebywały, że pełna izba odrzuciła uchwały komisji. Zgwałcono sumienia parów niemieckich. Padać teraz znacznie deszcz orderów! Trzeba przecież zapłacić za sprzedaną, część magnatów niemieckich.

Znalazło się jednak w pruskiej Izbie panów przeszło 100 mężów, którzy nie ulegli tej szalonej presji. Przeciw wywłaszczeniu głosowali oprócz Polaków z wybitniejszych członków Izby: brat cesarzowej księżce szlezwicko-holsztyński Ernest Günther, admirał Hollmann pięciu hrabiów Schulenburgów, nadburmistrz berliński Kirschner, nadburmistrz m. Królewca Körte, książę Biron kurlandzki, hrabia Raczynski (z linii kurlandzkiej), książę Ratibor, książę Trachenberg, kardynałowie Kopp i Fischer, hr. Oppersdorff, książę Pszczyny, książę Schönau-Carolath i nadburmistrz wrocławski Bender i wielu innych. Natomiast za wywłaszczeniem głosowali:

Dr. Ackermann, dr. Adickes, Altenberg, dr. Althoff, Alvensleben, Arnim-Crieven, hr. Arnim-Boitzenburg, Becker, Below, dr. Bessler, baron Blanckart, baron Bodenhausen-Degener, baron Bodenhausen-Radis, dr. Bonin, dr. Borchers, Borcke, Born-Fallois, Brodow, Senzke, Breitenbuch, baron Buddenbrock, książę Bülow, Bunnemann, Bvern, hr. Carmer, książę Carolath, Delbrück, Deronhall, hrabia Dönhoff-Friedrichstein, baron Doernberg, hr. Dohna Finckenstein, hrabia Dohna-Kotzenau, hrabia Dohna-Lauck, książę Dohna-Schlobitten, hr. Dohna Schjodien, Dreifert, D. Dryander, Elditt, Esbeck-Platen, książę Botho zu Eulenburg, hr. Eulenburg-Prassen, D. Faber, Funck, dr. Gesterding, baron Goltz, Gottberg, Grass, dr. Güterbock, Gastedt, dr. Hagens, Hahnke, dr. Hamm, Hamiel, baron Hanstein, hrabia Haugwitz, Heine, dr. Hillebrad, ks. Hochberg, hr. Hoenbroech, hr. Hohenthaj-Hohenpriessnitz, Holle, Jerin Gesetz, Jordan, Kalckstein, dr. Kersten, hr. Keyserlingk-Neustadt, Knobloch, dr. Koch, Köckritz, Koester, dr. Küster, Kullak, dr. Launhardt, Lehr, dr. Lentz, ks. Lichnowski, Leszczyński, dr. Lisco, Loga, Lueg, bar. Mautulfoi, Marx, Mendelssohn Barholdy, Metzler, Meyer, hr. Moltke, Oppenfeld, Orimann, Peters, Platen, dr. Plehna, baron Bodolschwingh-Plettenberg, Ploetz, Gans Putlitz, hr. Recke-Volmirstein, hr. Redern, hr. Reichenbach-Goschütz, dr. Reinke, hr. Reventlow, Richter, dr.

Bilety wizytowe Drukarnia „Głosu Narodu“

John Craven-Burleigh

ostrzega każdego przed naśladownictwem
swego prawdziwego środka na porost włosów.

John Craven Burleigh nie ma żadnego zastępcy, a preparaty jego są do nabycia tylko według niżej podanego adresu!

Ludzi, którzy cierpią na wypadanie włosów, lub inne choroby włosów, uprasza się, ażeby naśladowniczem zachwalaniom pomady na porost włosów, nie dawali wiary i nie pozwalali się im wprowadzać w błąd. Posiadam dwa preparaty, które zyskały sobie sławę we wszystkich krajach i które z pewnością wywołały daleko więcej uznania, aniżeli wszelkie inne środki. Moja pomada i mydło do mycia głowy okazały się skutecznymi wszędzie tam, gdzie wszystko inne chybiło. Nowy włos rośnie, staje się silniejszym i nowy piękny zarost zdobi głowę. Jeżeli włosy są siwe, to ciemnieją coraz więcej, przybierają trwale naturalną barwę młodości.

Godna uwagi książka o włosach

zadarmo!

zadarmo!

„Die goldene Galaxie“

Każdy czytelnik tego dziennika, kto ma wyłysiałe miejsca na głowie lub skarży się na łupież, wypadanie, lub przedwczesne siwienie, powinien zrobić próbę z moim środkiem na porost i mydłem do mycia głowy. Obydwa są **całkowicie nieszkodliwe**, nawet na delikatną skórę małego dziecka, a ponieważ nie zawierają ani medykamentów, ani trujących barwików, nie powinien się nikt obawiać ich użyć. Upraszam każdego, ażeby skorzystał ze sposobności wypróbowania wartości mego środka. Jestto ogólne **rozpowszechnione, a błędne mniemanie**, że tam, gdzie

wypadły włosy, wymarły także cebulki włosowe. Naukowe badania wykryły jednakowoż, że **cebulki również są żywotne**, jak n. p. cebulki kwiatowe. Znajdujące się w porach, a jeszcze żywotne cebulki są tylko przez pokrywające je wydzieliny gruczołów skórnych, brud i t. p. niezdolne do wytwarzania nowych włosów; podobnie jak w zakorkowanej flaszcze trzymana cebulka kwiatowa nie mogłaby rozkwitnąć. Za pomocą mego mydła i pomady, usuwa się z jednej strony tę powłokę ze skóry, a z drugiej strony otrzymują cebulki włosowe takie materje odżywcze, które są potrzebne do ich wzmożenia, — i skutkiem tego, poczynają włosy napowrót wyrastać. To **cudowne działanie**, występuje nawet u tych mężczyzn, którzy więcej jak 30 lat byli łysymi, dowód, że **cebulki włosowe były ciągle żywotne**, lecz w skutek swego zamknięcia nie mogły wytwarzać włosów.

Próba nie kosztuje

Dwie próbki za darmo!

Na żądanie wyślę każdemu próbny słoik i kawałek mego mydła do mycia głowy zupełnie **zadarmo i oplatnie**. Karta pocztowa, (pan, pani czy panna) z podaniem całkowitego adresu, wystarcza. Adresujcie swe karty:

WILLIAM SCOTT, Monopol-Inhaber für Oesterreich-Ungarn. Wien 1861, Adlergasse 7